

**עתודות קרן פנסיה לשכירים
ועצמאיים בע"מ**

קרן הפנסיה עתודות

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2015

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח רואה החשבון המבקר
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות הכנסות והוצאות
5	דוחות תנועה בקרן הפנסיה
6-28	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואה החשבון המבקר

לעמיתים של קרן הפנסיה עתודות

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של קרן הפנסיה עתודות, המנוהלת על ידי עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן - הקרן) לימים 31 בדצמבר, 2015 ו-2014, את דוחות ההכנסות וההוצאות ואת דוחות התנועה בקרן הפנסיה לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הקרן. אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של הקרן וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הקרן לימים 31 בדצמבר, 2015 ו-2014 ואת תוצאות פעולותיה והתנועה בקרן הפנסיה לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לכללי החשבונאות ודרישות הגילוי שנקבעו בהוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל).

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לבאור 12ג' בקשר עם הגרעון האקטוארי בקרן והשימוש העתידי בכרית הבטחון שבמסגרתו לא הופעל מנגנון האיזון.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 30 במרס 2016 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן.

ליום 31 בדצמבר		באור	
2014	2015		
אלפי ש"ח			
241,271	364,114	5	רכוש שוטף
531	139	6	מזומנים ושווי מזומנים
86,539	91,001	7	חייבים ויתרות חובה
328,341	455,254		סיוע ממשלתי ישיר
			סך הכל רכוש שוטף
3,892,702	4,522,614	8	השקעות
3,247,583	3,390,247	9	ניירות ערך שאינם סחירים
660,808	659,217	10	ניירות ערך סחירים
7,801,093	8,572,078		פיקדונות והלוואות
8,129,434	9,027,332	3,4	סך הכל השקעות
			סך הכל נכסים
26,172	13,917	11	התחייבויות שוטפות
		12	זכאים ויתרות זכות
			התחייבויות פנסיוניות
			זכויות שנצברו:
2,690,921	3,050,725		לפנסיונרים
6,524,832	6,424,794		למבוטחים פעילים
1,958,582	2,095,355		למבוטחים לא פעילים
11,174,335	11,570,874		
			זכויות שייצברו בעתיד:
3,012,772	2,231,765		התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד ובגין הוצאות ניהול
(1,784,493)	(1,387,014)		בניכוי:
(667,198)	(564,719)	13	ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(514,744)	(4,984)		ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד"
46,337	275,048		שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד הדיווח
11,220,672	11,845,922		ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד"
			סיוע ממשלתי ישיר:
(2,236,693)	(2,281,170)	13	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
8,983,979	9,564,752		
(880,717)	(551,337)		
8,103,262	9,013,415		גירעון אקטוארי
8,129,434	9,027,332		סך הכל התחייבויות פנסיוניות
			סך הכל התחייבויות

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מנשה מאירי		שלום בן עיון		דורון סט		31 במרס, 2016	
מנהל כספים		מנהל כללי		יו"ר הדירקטוריון		תאריך אישור הדוחות הכספיים	

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		באור	
2014	2015		
אלפי ש"ח			
4,143	(1,043)		הכנסות
		14	ממזומנים ושווי מזומנים
260,315	814,131		מהשקעות:
320,349	45,472		בניירות ערך שאינם סחירים *
39,108	22,912		בניירות ערך סחירים
619,772	882,515		בפיקדונות והלוואות
623,915	881,472		סך הכל הכנסות מהשקעות
86,454	90,989	7	סיוע ממשלתי ישיר
710,369	972,461		סך הכל הכנסות
			הוצאות
38,503	41,912	15	דמי ניהול לחברה המנהלת
481	295		הוצאות אחרות
38,984	42,207		סך הכל הוצאות
671,385	930,254		עודף הכנסות על הוצאות מועבר לדוח התנועה בקרן הפנסיה

(* ראה באור 8 א'.

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
7,435,423	8,103,262
246,982	248,442
671,385	930,254
918,367	1,178,696
189,779	211,613
60,749	56,930
250,528	268,543
8,103,262	9,013,415

יתרת הקרן לתחילת השנה

תוספות לקרן

דמי גמולים ממעסיקים, מעובדים ומעצמאיים
עודף הכנסות על הוצאות מועבר מדוח הכנסות והוצאות
סך הכל תוספות לקרן

בניכוי תשלומים לעמיתים ולאחרים

תשלומי פנסיה לפנסיונרים
פדיונות

סך הכל התשלומים לעמיתים

יתרת הקרן לסוף השנה

באור 1 - כללי

א. קרן הפנסיה

לקרן רישיון לעסוק בביטוח פנסיה.

בחודש מרס 1995 החליטה ממשלת ישראל על שינויים בהסדרי הפנסיה במשק ובהם איסור על הצטרפות עמיתים חדשים לקרנות הפנסיה שהיו קיימות באותו מועד. בחודש ספטמבר 1995 פורסמו הנחיות האוצר המסדירות הקמת קרנות פנסיה חדשות להפעלת ההסדרים החדשים, ונקבע כי הן תחולנה החל מ-1 בינואר 1995. דהיינו הקרן הינה קרן סגורה ומנועה מלקבל עמיתים חדשים החל מתאריך זה.

הקרן מפעילה שלוש תוכניות פנסיוניות: פנסיה מקיפה, פנסיה מקיפה לעמית חבר בקבוצה ופנסית זיקנה. דמי הפנסיה נקבעים על יסוד תקופת החברות בקרן וההפקדות בגינן וכן על-פי הסכמי רציפות, הכל כמפורט בתקנון הקרן. הפנסיה משולמת לעמית בהגיעו לגיל הזכאות ולשאיריו הזכאים על-פי תקנון הקרן.

הקרן מנוהלת כקרן מאוזנת. ההתחייבות האקטוארית מחושבת על בסיס אישי וכל עודף (גרעון) אקטוארי מחולק בין עמיתי הקרן על ידי התאמת זכויותיהם [ראה באור 2' להלן].

כספי הקרן מושקעים לפי הכללים שנקבעו בתקנות מס הכנסה.

ב. החברה המנהלת

החל מיום ה-1 בינואר, 2007 החברה המנהלת של קרן פנסיה עתודות היא עתודות קרן פנסיה לשכירים ולעצמאיים בע"מ.

קיימת הפרדה מלאה בין החברה המנהלת ונכסיה לבין קרן הפנסיה ונכסיה.

ג. הגדרות

הקרן, עתודות	- קרן הפנסיה עתודות.
החברה המנהלת	- עתודות קרן פנסיה לשכירים ולעצמאיים בע"מ.
עמיתים ותיקים	- עמיתים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 דצמבר 1994.
עמיתי תקופת הביניים	- עמיתים שהצטרפו לקרן בתקופה ינואר - מרס 1995.
מדד	- מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
צדדים קשורים	- כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כלל השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 לעניין השקעות משקיע מוסדי.
אגף שוק ההון	- אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
הממונה	- הממונה על אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
תקנות מס הכנסה	- תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.

באור 1 - כללי (המשך)

ד. פסק דין בענין עמיתי תקופת הביניים:

ביום 22 בדצמבר, 1999 ניתן בבית המשפט העליון בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק (בג"ץ) פסק דין בעתירות שהוגשו כנגד ממשלת ישראל, שר האוצר והממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

פסק הדין קובע כי עמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה בשלושת החודשים הראשונים של 1995 (להלן - תקופת הביניים) ואשר הוראות אגף שוק ההון קבעו כי ישתייכו לקרנות פנסיה חדשות, יורשו להישאר כעמיתים בקרנות הפנסיה אליהן הצטרפו (דהיינו הקרנות הוותיקות) בתנאים שחלו עליהם שעה שהצטרפו לקרן. דמי הגמולים של עמיתים אלה יכללו בקרן הוותיקה, אולם הקרן הוותיקה לא תורשה לרכוש עבור עמיתים שהצטרפו בתקופת הביניים אגרות חוב ישנות (מסוג "מירון" הנושאות ריבית של 5.57% לשנה) אלא רק אגרות חוב חדשות (מסוג "ערד" הנושאות ריבית של 4.86% לשנה). דמי הניהול בגין דמי הגמולים המתקבלים מעמיתי תקופת הביניים, הותאמו לאחר פסיקת בג"ץ.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות ודרישות הגילוי אשר נקבעו בהוראות הממונה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו ובתקנות מס הכנסה. המדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות הכספיים יושמה באופן עקבי בכל התקופות המוצגות, למעט אם נאמר אחרת.

ב. אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהנחיית אגף שוק ההון, נדרשת הנהלת הקרן להשתמש באומדנים והערכות המשפיעים על הנתונים המדווחים של נכסים והתחייבויות ועל הנתונים בדבר התחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח אשר השפעתם הסופית על הדוחות הכספיים איננה ניתנת לקביעה מדויקת בעת עריכתם כך שהתוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה. האומדנים וההערכות שבבסיסן נסקרים באופן שוטף והשינויים באומדנים אלו נקפים בתקופה שבה הם תוקנו.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי הקרן ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנת הדיווח הבאה:

1. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

שערי ההיוון לחישוב השווי ההוגן של נכסים חוב שאינם סחירים, הנקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם, מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

עד ליום 20 במרס 2011 (להלן: "יום המעבר"), שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעו על ידי חברת שערי ריבית (להלן: "שערי ריבית"), אשר סיפקה ציטוטי ריביות ביחס לדירוגי סיכון שונים.

החל מיום 20 במרס 2011, בעקבות זכייה במכרז להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים שפרסם משרד האוצר (להלן: "המכרז") שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי קבוצת "מרווח הוגן" (להלן: "מרווח הוגן") המספקת ציטוטים של שיעורי ריבית. המודל של מרווח הוגן מתבסס על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ב. אומדנים והנחות (המשך)

1. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן (המשך)

בעקבות פסק דין של בית המשפט העליון, אשר הורה על ביטול המכרז, פורסם מכרז חדש. ביום 15 באוקטובר 2012, הודיע משרד האוצר ששערי ריבית זכתה במכרז האמור. הקבוצה הזוכה תהיה אחראית על המתודולוגיה לקביעת מחירים ושערי ריבית להיוון תזרימי המזומנים של נכסי חוב לא סחירים. בהתאם למכתב שפרסם משרד האוצר למנהלי הגופים המוסדיים ביום 5 בינואר 2014, מועד המעבר לשערוך המתבסס על ציטוטי חברת שערי ריבית יהיה לא לפני חודש אפריל 2014, כאשר מועד מדויק יותר יפורסם בהמשך, לכל המאוחר 30 יום לפני מועד המעבר. הציטוטים שתספק מרווח הוגן ישמשו לצורכי בדיקות ובקרה. בחודש ספטמבר 2014 החליטה ועדת המכרזים להכריז על מרווח הוגן כזוכה במכרז. כמו כן צויין כי תצא הודעה נפרדת על לוחות הזמנים להטמעת מודל מרווח הוגן המעודכן. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך את השפעת השינוי הצפוי במתודולוגיה על השווי ההוגן של נכסי חוב לא סחירים והאם תהיה השפעה כאמור.

2. ירידת ערך השקעות פיננסיות

כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית שקיים הפסד מירידת ערך בגין נכסי חוב שאינם סחירים המוצגים בעלותם המופחתת, סכום ההפסד נזקף לדוח הכנסות והוצאות. ראייה אובייקטיבית לירידת ערך קיימת כאשר אירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים מהנכס.

ג. הערכת נכסי הקרן

- (1) מזומנים ושווי מזומנים - יתרות ופיקדונות בבנקים ובמוסדות כספיים שהופקדו לתקופה מקורית שאינה עולה על שלושה חודשים ואשר אינם מוגבלים בשעבוד או מגבלה אחרת. מזומנים ושווי מזומנים כוללים ריבית שנצברה לתאריך הדיווח ואם רלוונטי, גם מוכפל בשער החליפין היציג לאותו מועד.
- (2) ניירות ערך סחירים בארץ - לפי השער שפורסם בבורסה ליום העסקים האחרון למועד הדיווח.
- (3) ניירות ערך סחירים בחו"ל - לפי השער שנקבע לנייר הערך, ביום העסקים האחרון בישראל לתאריך הדיווח, בבורסה בחו"ל או בשוק מוסדר בו הוא נסחר ולפי שערי החליפין היציגים ליום העסקים האחרון בתאריך הדיווח.
- (4) יחידות בקרן להשקעה משותפת בנאמנות - לפי שער הפדיון שנקבע לנייר הערך, ביום העסקים האחרון בישראל לתאריך הדיווח, בבורסה או בשוק מוסדר בו הוא נסחר.
- (5) אופציות סחירות שיצרה הקרן - מוצגות כהתחייבות בהתאם לשווי השוק לתאריך הדיווח.
- (6) נגזרים סחירים - כאמור בנייר ערך סחיר. יתרת זכות הנובעת מעודף ההתחייבויות העתידיות על הנכסים העתידיים, של כל עסקה, מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות.
- (7) מניות דלות סחירות - לפי השער שנקבע לנייר הערך, ביום המסחר האחרון בישראל לתאריך הדיווח ובלבד ששווי המניה אינו עולה על 1 מיליון ש"ח וגם על 0.2% מנכסי הקופה. אחרת לפי הערכת מומחה או החברה שזכתה במכרז.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ג. הערכת נכסי הקרן (המשך)

- (8) אגרות חוב ואגרות חוב להמרה דלות - בהתאם לציטוט השווי ההוגן שפרסמה החברה הזוכה במכרז. סחירות
- (9) הלוואות, פיקדונות ואגרות חוב שאינן סחירות (שאינן אגרות חוב מיועדות) - לפי שווי הוגן בהתאם לציטוט שער המתקבל מחברה הזוכה במכרז.
- (10) אגרות חוב מיועדות - עד לחודש נובמבר 2015, נמדדו אגרות החוב המיועדות בשווי ההוגן תוך התחשבות בפרמיה הפרטנית כאמור בהוראות חוזר 9-9-2001. החל מחודש דצמבר 2015 נמדדות אגרות החוב בהתאם לשווי ההוגן, ראה באור 8 א'.
- (11) השקעות בלתי סחירות בקרנות הון סיכון ובקרנות השקעה - לפי שווי ההוגן של ההשקעות על בסיס הדיווח שהתקבל לאחרונה לפי תאריך הדיווח בהתאם לדיווחים הכספיים של הקרן או של מוסד פיננסי מוכר, שמתקבלים אחת לשנה לפחות.
- (12) מניות לא סחירות - בהתאם להערכת מומחה שמונה ע"י ועדת השקעות שתקבל אחת לשנה לפחות.
- (13) אופציות וכתבי אופציות בלתי סחירים - לפי תחשיב כלכלי על בסיס מודל Black & Scholes. יתרת זכות הנובעת מהתחייבות בגין אופציות מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות.
- (14) חוזים עתידיים ועסקאות החלפה לא סחירים - ההשקעה מוצגת ע"פ שווי ההוגן כהפרש בין השווי המהווך של הנכס העתידי בקיזוז ההתחייבות העתידית בגין העסקה. יתרת זכות הנובעת מעודף ההתחייבויות העתידיות על הנכסים העתידיים מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות.
- (15) ניירות ערך לא סחירים מורכבים - בהתאם לציטוט מהמוסד הפיננסי האורז או ממנפיק הנכס.
- (16) ניירות ערך המושעים ממסחר מניות - בהתאם להערכת מניה לא סחירה או קביעת ועדת ההשקעות, לפי הנמוך. אגרות חוב - בהתאם לתנאים שקבעה החברה הזוכה במכרז או קביעת ועדת ההשקעות, לפי הנמוך.
- (17) ניירות ערך סחירים שהמסחר בהם הופסק ואינם מושעים ממסחר (מוצגים במסגרת השקעות שאינן סחירות) - לפי קביעת ועדת ההשקעות.
- (18) מרכיב הקרן באג"ח סחיר שטרם שולם (ח.ש) וריבית שלא שולמה בגין אגרות חוב - לפי קביעת ועדת ההשקעות.
- (19) דיבידנד לקבל - דיבידנד שהוכרז וטרם התקבל עד לתאריך הדיווח.
- (20) ריבית לקבל - ריבית והפרשי הצמדה של אגרות חוב סחירות לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד לתאריך הדיווח.
- (21) פדיון לקבל - קרן החוב המיועדת לפדיון לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד לתאריך הדיווח. מוצג יחד עם הנכס.
- (22) יתרות הנקובות במטבע חוץ או צמודות לשער מטבע חוץ - לפי השער היציג הידוע לתאריך הדיווח.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

- ד. יתרות צמודות
1. נכסים והתחייבויות במטבע חוץ, או הצמודים לו, נכללו לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל והיו תקפים ליום הדיווח.
 2. נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו לפי המדד הידוע לתאריך המאזן.
 3. להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן, על שערי החליפין היציגים של הדולר של ארה"ב ועל שיעורי השינויים שחלו בהם:

ליום	שער החליפין היציג של הדולר	המדד הידוע חודש דצמבר
	בש"ח	בנקודות *
31.12.2015	3.90	118.70
31.12.2014	3.89	119.77
שיעורי השינוי בשנת	%	%
2015	0.33	(0.90)
2014	12.04	(0.10)

(* המדד לפי בסיס ממוצע 2006 = 100.)

ה. התחייבויות פנסיוניות

ההתחייבויות הפנסיוניות מבטאת את אומדן הערך הנוכחי של התחייבויות הקרן למבוטחים פעילים, למבוטחים לא פעילים ולפנסיונרים כפי שחושבו על - ידי אקטואר הקרן מר דויד אנגלמאיר.

חישוב ההתחייבות הפנסיונית נערך לפי הוראות הדיווח האקטוארי שפרסם אגף שוק ההון.

יש לראות בדוח האקטוארי השלמה הכרחית לנתוני הדוחות הכספיים.

ו. בסיס הכרה בהכנסות והוצאות

ההכנסות וההוצאות הקרן נכללות בדוח "הכנסות והוצאות" על בסיס מצטבר.

ז. שיטת רישום דמי גמולים ותשלומים לגמלאים ושירים ואחרים

דמי הגמולים נרשמים על בסיס מזומן והתשלומים לגמלאים, שאירים ואחרים, נרשמו על בסיס מצטבר.

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים

א. נכסים לפי קבוצות עמיתים :

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים
364,114	316,282	47,832
139	139	-
91,001	85,957	5,044
4,522,614	3,941,787	580,827
3,390,247	2,895,456	494,791
659,217	582,324	76,893
9,027,332	7,821,945	1,205,387
-	(12,866)	12,866
9,027,332	7,809,079	1,218,253
(13,917)	(12,324)	(1,593)
9,013,415	7,796,755	1,216,660

ליום 31 בדצמבר, 2015

מזומנים ושווי מזומנים
חייבים ויתרות חובה
סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
ניירות ערך שאינם סחירים
ניירות ערך סחירים
פיקדונות והלוואות
סך הכל נכסים
יתרה בין סוגי ההתחייבויות

התחייבויות שוטפות

241,271	206,134	35,137
531	616	(85)
86,539	81,782	4,757
3,892,702	3,402,090	490,612
3,247,583	2,775,313	472,270
660,808	582,353	78,455
8,129,434	7,048,288	1,081,146
-	(5,677)	5,677
8,129,434	7,042,611	1,086,823
(26,172)	(23,206)	(2,966)
8,103,262	7,019,405	1,083,857

ליום 31 בדצמבר 2014

מזומנים ושווי מזומנים
חייבים ויתרות חובה
סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
ניירות ערך שאינם סחירים
ניירות ערך סחירים
פיקדונות והלוואות
סך הכל נכסים
יתרה בין סוגי ההתחייבויות

התחייבויות שוטפות

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים :

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים
3,050,725	2,768,465	282,260
6,424,794	5,520,126	904,668
2,095,355	1,771,909	323,446
<u>11,570,874</u>	<u>10,060,500</u>	<u>1,510,374</u>
2,231,765	1,770,076	461,689
(1,387,014)	(1,065,545)	(321,469)
(564,719)	(417,153)	(147,566)
(4,984)	(3,974)	(1,010)
<u>275,048</u>	<u>283,404</u>	<u>(8,356)</u>
<u>11,845,922</u>	<u>10,343,904</u>	<u>1,502,018</u>
(2,281,170)	(2,124,423)	(156,747)
<u>9,564,752</u>	<u>8,219,481</u>	<u>1,345,271</u>
(551,337)	(422,726)	(128,611)
<u>9,013,415</u>	<u>7,796,755</u>	<u>1,216,660</u>
13,917	12,324	1,593
<u>9,027,332</u>	<u>7,809,079</u>	<u>1,218,253</u>

ליום 31 בדצמבר 2015

זכויות שנצברו:

לפנסיונרים

למבוטחים פעילים

למבוטחים לא פעילים

זכויות שייצברו בעתיד:

התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן

בעתיד

בניכוי:

ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד

ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג

"ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן

ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין

החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג

"מירון" ו"ערד"

סיוע ממשלתי ישיר:

ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע

הממשלתי הישיר לקרן

גירעון אקטוארי *

סך-הכל התחייבויות פנסיוניות

זכאים ויתרות זכות

(* ראה באור 12 ג').

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים : (המשך)

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים
2,690,921	2,434,412	256,509
6,524,832	5,637,310	887,522
1,958,582	1,636,126	322,456
<u>11,174,335</u>	<u>9,707,848</u>	<u>1,466,487</u>
3,012,772	2,349,439	663,333
(1,784,493)	(1,344,014)	(440,479)
(667,198)	(495,099)	(172,099)
(514,744)	(446,263)	(68,481)
46,337	64,063	(17,726)
<u>11,220,672</u>	<u>9,771,911</u>	<u>1,448,761</u>
(2,236,693)	(2,077,973)	(158,720)
8,983,979	7,693,938	1,290,041
(880,717)	(674,533)	(206,184)
8,103,262	7,019,405	1,083,857
26,172	23,206	2,966
<u>8,129,434</u>	<u>7,042,611</u>	<u>1,086,823</u>

ליום 31 בדצמבר 2014

זכויות שנצברו :

לפנסיונרים
למבוטחים פעילים
למבוטחים לא פעילים

זכויות שייצברו בעתיד :

התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
בניכוי :

ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג
"ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן
ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין
החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג
"מירון" ו"ערד"

סיוע ממשלתי ישיר :

ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע
הממשלתי הישיר לקרן

גירעון אקטוארי

סך-הכל התחייבויות פנסיוניות
זכאים ויתרות זכות

באור 4 - נכסים לפי בסיס הצמדה

סך הכל	במטח או בהצמדה		ללא תנאי הצמדה
	לו	בהצמדה למדד אלפי ש"ח	
364,114	6,701	-	357,413
139	-	-	139
91,001	-	-	91,001
4,522,614	121,591	4,328,733	72,290
3,390,247	1,231,043	1,696,190	463,014
659,217	42,261	589,379	27,577
<u>9,027,332</u>	<u>1,401,596</u>	<u>6,614,302</u>	<u>1,011,434</u>

ליום 31 בדצמבר 2015
 מזומנים ושווי מזומנים
 חייבים ויתרות חובה
 סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה
 ניירות ערך שאינם סחירים
 ניירות ערך סחירים
 פיקדונות והלוואות
 סך הכל נכסים

סך הכל	במטח או בהצמדה		ללא תנאי הצמדה
	לו	בהצמדה למדד אלפי ש"ח	
241,271	130,445	-	110,826
531	-	-	531
86,539	-	-	86,539
3,892,702	178,940	3,669,992	43,770
3,247,583	1,181,944	1,712,396	353,243
660,808	32,276	603,361	25,171
<u>8,129,434</u>	<u>1,523,605</u>	<u>5,985,749</u>	<u>620,080</u>

ליום 31 בדצמבר 2015
 מזומנים ושווי מזומנים
 חייבים ויתרות חובה
 סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה
 ניירות ערך שאינם סחירים
 ניירות ערך סחירים
 פיקדונות והלוואות
 סך הכל נכסים

באור 5 - מזומנים ושווי מזומנים

ההרכב

ליום 31 בדצמבר 2014			ליום 31 בדצמבר 2015		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים
80,557	69,321	11,236	356,869	310,095	46,774
30,269	27,019	3,250	544	544	-
110,826	96,340	14,486	357,413	310,639	46,774
130,445	109,794	20,651	6,701	5,643	1,058
<u>241,271</u>	<u>206,134</u>	<u>35,137</u>	<u>364,114</u>	<u>316,282</u>	<u>47,832</u>

מזומנים ושווי מזומנים בשקלים:
 עו"ש בבנקים
 פיקדונות במוסד כספי
 מזומנים ושווי מזומנים במט"ח
 סך הכל מזומנים ושווי מזומנים

באור 6 - חייבים ויתרות חובה

ההרכב

ליום 31 בדצמבר 2014			ליום 31 בדצמבר 2015		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים
אלפי ש"ח					
369	454	(85)	-	-	-
67	67	-	59	59	-
95	95	-	80	80	-
531	616	(85)	139	139	-

עתודות לשכירים ועצמאים בע"מ-חברה
מנהלת
מקדמות לפנסיונרים
אחרים
סך הכל חייבים ויתרות חובה

באור 7 - סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית

במכתב הממונה מיום 11 בדצמבר, 2003 לקרנות הפנסיה הוותיקות המאוזנות שתוקן ביום 20 באוקטובר, 2004, הודיע הממונה כי יינתן סיוע כספי, בגין כל שנת כספים, החל משנת הכספים 2004 ואילך, שיהיה שווה לצירופם של כל אלה:

א. בגין נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתים שאינם עמיתי תקופת הביניים:

1. סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שאינם אגרות חוב מסוג "מירון" או "ערד", בשנת כספים מסוימת, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין 4%.

2. סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שהם אגרות חוב מסוג "ערד", בשנת כספים מסוימת, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" המוחזקות בידי הקרן.

ב. בגין נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים:

1. סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שהם אגרות חוב מסוג "ערד" שהונפקו ביום 1 בינואר, 2004 או לאחריו, כאמור באותם דוחות כספיים, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני היום כאמור לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו ביום האמור או לאחריו.

2. סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שאינם אגרות חוב מסוג "ערד", כאמור באותם דוחות כספיים בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני ה- 1 בינואר 2004 לבין 4%, ובשיעור השווה להפרש שבין 70% לבין השיעור שמהוות אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" מתוך נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים.

סכום הסיוע המחושב המגיע לקרן לשנת 2015 הינו 91,001 אלפי ש"ח (לשנת 2014 – 86,539 אלפי ש"ח). סכום הסיוע לשנת 2015 אמור להתקבל בקרן בשנת 2016.

3. במהלך השנה נרשמו בקרן הכנסות בגין שנת 2015 בסך 91,001 אלפי ש"ח, בניכוי עדכון בגין שנת 2014 בסך 12 אלפי ש"ח ולפיכך ההכנסה נטו בדו"ח הכנסות והוצאות מסתכמת ב-90,989 אלפי ש"ח.

4. תחשיב הסיוע:

להלן התחשיב בהתאם להבהרה והוראות הממונה:

31 בדצמבר 2015					נכסים הזכאים לסיוע שיעור הסיוע
סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח		עמיתי תקופת ביניים		
6,948,344	1,456,510	4,816,446	238,344	437,044	
-	0.71%	1.57%	0.19%	1.05%	
91,001	10,341	75,618	453	4,589	סך הסיוע
31 בדצמבר 2014					נכסים הזכאים לסיוע שיעור הסיוע
סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח		עמיתי תקופת ביניים		
6,481,111	1,205,759	4,663,744	193,559	418,049	
-	0.71%	1.57%	0.19%	1.05%	
86,539	8,561	73,221	368	4,389	סך הסיוע

באור 8 - ניירות ערך שאינם סחירים

א. ההרכב

ליום 31 בדצמבר 2014			ליום 31 בדצמבר 2015			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
2,620,291	2,274,173	346,118	3,340,514	2,894,350	446,164	אגרות חוב ממשלתיות (ראה ב' להלן) *
1,074,510	950,201	124,309	1,014,773	898,024	116,749	אגרות חוב אחרות ושטרי הון (ראה ב' להלן)
3,694,801	3,224,374	470,427	4,355,287	3,792,374	562,913	
197,901	177,716	20,185	167,327	149,413	17,914	מניות וניירות ערך אחרים (ראה ג' להלן)
3,892,702	3,402,090	490,612	4,522,614	3,941,787	580,827	

* ביום 22 בדצמבר, 2015 פורסמה הוראת ביצוע של מרווח הוגן בע"מ אשר קובעת את אופן השערוך של אגרות חוב מיועדות. עד למועד זה, נקבע כי במקרים של הנפקות חדשות או במקרים בהם שערכו אגרות חוב מיועדות תוך חישוב פרמיה פרטנית, יכלול השערוך גם פרמיית סבסוד ממשלתית. במקרים אחרים, ישוערכו אגרות החוב המיועדות על ידי היוון זרם התשלומים בריביות הנגזרות מעקום ריביות חסר סיכון.

טרם עדכון ההוראה, נוצר פער בין שווי הנכסים במאזן החשבונאי לשוויים במאזן האקטוארי. על מנת למנוע קיומו של פער זה, הוחלט לעדכן את הוראת השערוך (רק לגבי קרנות פנסיה שאינן חדשות) כך שבכל מקרה אגרות חוב מיועדות ישוערכו על בסיס עקום חסר סיכון וללא חישוב פרמיית סבסוד.

כתוצאה מיישום הוראת הביצוע כאמור לעיל, הכירה הקרן ברווח חד פעמי משערוך אגרות חוב מיועדות בסך של כ- 654 מיליוני ש"ח. כמו כן, בשל הרווח החד פעמי כאמור, תשואת הקרן עלתה בכ- 7.9%.

ב. אגרות חוב שאינן סחירות

1. התפלגות לפי מועדי פדיון שלאחר תאריך הדיווח :

ליום 31 בדצמבר 2014			ליום 31 בדצמבר 2015			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
262,240	224,009	38,231	215,824	180,090	35,734	בשנה הראשונה
220,963	183,867	37,096	196,642	160,220	36,422	בשנה השנייה
203,754	165,626	38,128	213,873	171,256	42,617	בשנה השלישית
219,302	174,648	44,654	155,034	145,704	9,330	בשנה הרביעית
162,434	152,438	9,996	168,263	159,925	8,338	בשנה החמישית
361,701	343,780	17,921	367,943	347,999	19,944	מעל 5 שנים ועד 7 שנים
445,834	404,538	41,296	395,325	335,325	60,000	מעל 7 שנים ועד 10 שנים
1,730,448	1,498,572	231,876	2,572,362	2,230,831	341,531	מעל 10 שנים ועד 15 שנים
88,125	76,896	11,229	70,021	61,024	8,997	מעל 15 שנים
3,694,801	3,224,374	470,427	4,355,287	3,792,374	562,913	

באור 8 - ניירות ערך שאינם סחירים (המשך)

ב. אגרות חוב שאינן סחירות (המשך)

2. תקופה ממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת :

ליום 31 בדצמבר 2014			ליום 31 בדצמבר 2015		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים
אלפי ש"ח					
7.01	7.05	6.76	7.82	7.83	7.79
4.96	4.97	4.86	4.18	4.19	4.03
2.41	2.40	2.50	0.98	0.98	0.98
6.99	7.01	6.85	(0.54)	(0.41)	(1.54)

התקופה הממוצעת לפדיון (שנים)
צמוד מדד
צמוד מט"ח
התשואה הממוצעת (אחוזים)
צמוד מדד
צמוד מט"ח

ג. מניות וניירות ערך אחרים

ליום 31 בדצמבר 2014			ליום 31 בדצמבר 2015		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים
אלפי ש"ח					
11,435	10,252	1,183	12,336	11,060	1,276
153,289	139,154	14,135	138,930	124,251	14,679
19,933	16,705	3,228	3,496	3,093	403
13,244	11,605	1,639	12,565	11,009	1,556
<u>197,901</u>	<u>177,716</u>	<u>20,185</u>	<u>167,327</u>	<u>149,413</u>	<u>17,914</u>

מניות
קרנות השקעה (ראה באור 19 ג' להלן)
חוזים עתידיים
מוצרים מובנים

באור 9 - ניירות ערך סחירים

א. הרכב :

ליום 31 בדצמבר 2014			ליום 31 בדצמבר 2015		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים
אלפי ש"ח					
1,119,294	957,768	161,526	1,103,279	941,694	161,585
870,376	739,503	130,873	941,954	796,790	145,164
1,989,670	1,697,271	292,399	2,045,233	1,738,484	306,749
1,257,913	1,078,042	179,871	1,345,014	1,156,972	188,042
<u>3,247,583</u>	<u>2,775,313</u>	<u>472,270</u>	<u>3,390,247</u>	<u>2,895,456</u>	<u>494,791</u>

אגרות חוב ממשלתיות (ראה ב' להלן)
אגרות חוב אחרות (ראה ב' להלן)
מניות, תעודות סל וניירות ערך אחרים
(ראה ג' להלן)

באור 9 - ניירות ערך סחירים (המשך)

ב. אגרות חוב ממשלתיות ואחרות

1. התפלגות לפי מועדי הפדיון שלאחר תאריך הדיווח :

ליום 31 בדצמבר 2014			ליום 31 בדצמבר 2015			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
23,142	19,291	3,851	91,083	77,429	13,654	בשנה הראשונה
36,718	31,609	5,109	60,999	52,819	8,180	בשנה השניה
53,998	46,497	7,501	48,054	41,141	6,913	בשנה השלישית
57,768	49,409	8,359	94,907	79,804	15,103	בשנה הרביעית
109,459	92,229	17,230	134,819	111,029	23,790	בשנה החמישית
268,560	225,360	43,200	178,539	149,808	28,731	מעל 5 שנים ועד 7 שנים
216,772	182,943	33,829	157,820	133,817	24,003	מעל 7 שנים ועד 10 שנים
11,682	10,137	1,545	39,760	31,893	7,867	מעל 10 שנים ועד 15 שנים
1,211,571	1,039,796	171,775	1,239,252	1,060,744	178,508	מעל 15 שנים
1,989,670	1,697,271	292,399	2,045,233	1,738,484	306,749	

2. תקופה ממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת :

ליום 31 בדצמבר 2014			ליום 31 בדצמבר 2015			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
7.10	7.12	6.94	6.96	7.05	6.49	לא צמוד
12.92	12.99	12.48	13.28	13.35	12.88	צמוד מדד
13.19	13.18	13.24	13.18	13.17	13.23	צמוד מט"ח
						התשואה הממוצעת (שנים)
2.72	2.73	2.67	2.52	2.51	2.54	לא צמוד
1.78	1.77	1.86	1.89	1.88	1.95	צמוד מדד
1.64	1.62	1.72	5.70	5.69	5.74	צמוד מט"ח

באור 9 - ניירות ערך סחירים (המשך)

ג. מניות וניירות ערך אחרים

ליום 31 בדצמבר 2014			ליום 31 בדצמבר 2015			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
401,353	340,808	60,545	424,149	359,248	64,901	מניות סחירות
632,892	547,092	85,800	638,105	553,371	84,734	תעודות סל
200,609	170,648	29,961	253,681	219,648	34,033	קרנות נאמנות
23,042	19,480	3,562	28,976	24,616	4,360	מוצרים מובנים
17	14	3	103	89	14	אופציות
<u>1,257,913</u>	<u>1,078,042</u>	<u>179,871</u>	<u>1,345,014</u>	<u>1,156,972</u>	<u>188,042</u>	

באור 10 - פיקדונות והלוואות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר 2014			ליום 31 בדצמבר 2015			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
249,865	222,929	26,936	245,097	218,836	26,261	פיקדונות בבנקים צמודים למדד
410,943	359,424	51,519	414,120	363,488	50,632	הלוואות לאחרים
<u>660,808</u>	<u>582,353</u>	<u>78,455</u>	<u>659,217</u>	<u>582,324</u>	<u>76,893</u>	

ב. התפלגות לפי מועדי הפדיון שלאחר תאריך הדיווח :

ליום 31 בדצמבר 2014			ליום 31 בדצמבר 2015			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
33,822	29,201	4,621	55,585	48,559	7,026	בשנה הראשונה
39,759	34,910	4,849	35,965	29,379	6,586	בשנה השנייה
29,480	23,257	6,223	64,279	59,762	4,517	בשנה השלישית
63,397	58,671	4,726	55,825	46,939	8,886	בשנה הרביעית
49,595	41,102	8,493	42,128	37,153	4,975	בשנה החמישית
78,633	68,031	10,602	86,757	76,116	10,641	מעל 5 שנים ועד 7 שנים
84,127	75,084	9,043	237,473	218,923	18,550	מעל 7 שנים ועד 10 שנים
255,001	228,973	26,028	64,032	50,570	13,462	מעל 10 שנים ועד 15 שנים
26,994	23,124	3,870	17,173	14,923	2,250	מעל 15 שנים
<u>660,808</u>	<u>582,353</u>	<u>78,455</u>	<u>659,217</u>	<u>582,324</u>	<u>76,893</u>	

באור 10 - פיקדונות והלוואות (המשך)

ג. תקופה ממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת :

ליום 31 בדצמבר 2014			ליום 31 בדצמבר 2015			
סך הכל	עמיתים ותקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותקים	עמיתי תקופת הביניים	
2.54	1.94	1.77	5.15	5.22	4.68	התקופה הממוצעת לפדיון (שנים)
6.87	6.88	6.67	6.08	6.10	5.93	לא צמוד
3.51	3.48	3.73	3.26	3.24	3.40	צמוד מדד
						צמוד מט"ח
1.39	1.42	0.73	2.67	2.67	2.67	התשואה הממוצעת (אחוזים)
2.14	2.14	2.13	1.78	1.77	1.83	לא צמוד
2.90	2.90	2.83	4.18	4.19	4.12	צמוד מדד
						צמוד מט"ח

באור 11 - זכאים ויתרות זכות

ההרכב :

31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
18,329	5,611	התחייבות בגין אופציות וחוזים עתידיים
3,013	3,005	מעסיקים ועמיתים
1,176	1,500	מוסדות
99	71	זכאים בגין תשלומי פנסיה ופדיונות
-	3,526	החברה המנהלת
3,357	-	כלל פנסיה
198	204	אחרים
26,172	13,917	סך הכל התחייבויות שוטפות

באור 12 - התחייבויות פנסיוניות

א. חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות נערך על-ידי אקטואר הממונה של הקרן מר דיוויד אנגלמאיר. החישוב בוצע באופן עקבי לחישוב ליום 31 בדצמבר, 2014. נתוני ההתחייבות הפנסיונית תואמים את החישוב האקטוארי.

ההתחייבות הפנסיונית לשנים 2014-2015 חושבו על בסיס מערכת הנחות שקבע הממונה בחוזר מספר 1-2013-2013 אשר פורסם בחודש ינואר 2013 ותחולתו הינה מהדוחות הכספיים לשנת 2013.

ב. כרית הביטחון

על מנת להגן על עמיתי וגמלאי הקרנות שבהסדר מפני תנודתיות בתשואות ובהתאם להמלצות ועדת "ברנע" מחודש אוגוסט 2011 לפיהן כרית הביטחון תשמש לצורך כיסוי גרעון הקרנות הוותיקות שבהסדר, הנובע מירידה בעקום הריבית על פיו מחושבות התחייבויות הקרן לעמיתה, הוענקה כרית הביטחון לקרנות הוותיקות שבהסדר בלבד. בעקבות עתירה לבג"ץ שהוגשה באפריל 2011 על ידי הקרן ועותרים נוספים כנגד שר האוצר ואח', בטענה לאפליית הקרנות הוותיקות שאינן בהסדר ("הקרנות הוותיקות"), התנהל משא ומתן בין החברות המנהלות של הקרנות הוותיקות לבין הממונה. ביולי 2012 הודיע משרד האוצר כי בכוונתו להוביל שינוי חקיקה במסגרתו תינתן כרית בטחון לקרנות הוותיקות, בסכום כולל של 2.5 מיליארד ש"ח בכפוף לתנאים שנקבעו על ידו, וביניהם תיקון תקנוני הקרנות באופן בו תבוצע הפחתת זכויות. הממונה על אגף שוק ההון והממונה על אגף התקציבים באוצר לאחר מו"מ ממושך, אישרו את המתאר להחלת כרית הביטחון במכתב מיום 2 ביולי 2012. בהתאם כתנאי להכללתה במסגרת כרית הביטחון לקרנות הוותיקות, תוקן בשנת 2012 תקנון הקרן. התיקון נכנס לתוקף בשנת 2013 והחברה פעלה וממשיכה לפעול בהתאם למתווה שאושר במכתבם של ראש אגף התקציבים באוצר וראש אגף שוק ההון מיום 2 ביולי, 2012.

בחודש ינואר 2014 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 28) (כריות ביטחון לקרנות פנסיה ותיקות), התשע"ד-2014. במסגרת הצעת החוק נקבעו עקרונות וכללים להקצאת סכומים מתקציב המדינה לקרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר וכן מוצע לכלול כרית בטחון נוספת ונפרדת לקרנות הוותיקות שאינן בהסדר.

הצעת החוק עברה בקריאה ראשונה במסגרת הכנסת הקודמת, והוחל עליה דין רציפות בכנסת הנוכחית. כעת הדיון בהצעת החוק לקראת קריאה שניה ושלישית, במסגרת ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת. מכל מקום, אין בהליכי החקיקה כדי לגרוע מהמנגנון מכוחו ניתנת כרית הביטחון.

ג. גרעון אקטוארי במהלך תקופת הדוח

נכון ליום 31 בדצמבר, 2015 לקרן גרעון אקטוארי, נטו בגין זכויות צבורות לכלל עמיתי הקרן בגובה של כ- 277 מיליוני ש"ח (לעומת גרעון בסך של כ-366 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2014).

שיעור הגרעון של העמיתים הוותיקים, עמיתי הביניים וחלק מקבוצות העמיתים עולה על 5% מסך ההתחייבות הצבורה של הקבוצות כאמור. הגרעון האמור, נובע בעיקרו כתוצאה מירידת עקום הריבית אשר על פיו מחושבות התחייבויות הקרן לעמיתה. על פי כללי הקרן, על הקרן לבצע – בכפוף לאמור בפסקה הבאה – בסוף שנת 2015 איזון אקטוארי לאותן קבוצות אשר בהן עולה שיעור הגרעון על 5% מסך ההתחייבות הצבורה של המיוחסת לכל אחת מהן.

בהמשך לאמור לעיל ובהמשך לאמור בסעיף ב' לעיל בקשר עם הסדר כרית הביטחון, יצוין כי לאור הסדר כרית הביטחון ובכפוף להתמשכותו, ייתכן ולא יהיה צורך בביצוע האיזון האקטוארי האמור לעיל (או שהיקף האיזון האקטוארי יפחת) וזאת מהטעם שכרית הביטחון מיועדת לכיסוי גרעון שמקורו בירידת עקום הריבית. לפיכך, לא חילקה הקרן בסוף שנת 2015 גרעון אקטוארי צבור בסך של כ-432 מיליוני ₪ העולה על 5% מסך ההתחייבות הצבורה של העמיתים הוותיקים, עמיתי הביניים וחלק מהקבוצות כאמור לעיל. נציין כי, כיום ניתנת כרית הביטחון מכוח התחייבות משרד האוצר מיום 2 ביולי, 2012, בחתימת ראש אגף שוק ההון וראש אגף התקציבים, ובהתאם לתנאים המפורטים באותה ההתחייבות. הצעת חוק שנועדה לעגן את כרית הביטחון בחקיקה ראשית עברה בקריאה ראשונה בכנסת, ומצויה בהליכי חקיקה. ככל שהליכים אלה יושלמו, בכפוף להחלטת הכנסת על החלת רציפות על הצעת החוק כאמור לעיל, יתכן שיהיה בהם שינוי מהמנגנון הניתן כיום.

המידע האמור בקשר עם הסדר כרית הביטחון לעמיתי הקרנות הוותיקות שאינן בהסדר הינו בגדר מידע צופה פני עתיד ויכול שהיישום בפועל יהיה שונה מאשר נחזה, והוא תלוי בין היתר בהשלמת הסדר כרית הביטחון וביישומו, לרבות בכל הנוגע למועד האישור, ופרטי ההסדר שיקבעו וכן לאופן שבו תשוך כרית הביטחון לקבוצות השונות הנכללות בקרן.

עוד יובהר, כי הקרן בוחנת את אופן ייחוס הכרית לקבוצות ולעמיתים השונים הקיימים בה, דבר שעשוי להשליך על ייחוס הגרעון לעמיתים ולקבוצות עמיתים אלו.

באור 12 - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ד. מח"מ נכסים אל מול מח"מ ההתחייבויות

מח"מ הנכסים אינו תואם את מח"מ ההתחייבויות - מח"מ ההתחייבויות של הקרן ארוך ממח"מ הנכסים. כתוצאה מכך, לריבית הנמוכה במשק ולסיכון ירידת הריבית ישנה השפעה להקטנת התשואות העתידיות בעת מיחזור הנכסים כנגד ההתחייבויות ולהקטנת התשואה העתידית על כספי העמיתים.

ה. להלן התנועה בעודף (גירעון) אקטוארי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
152,393	(880,717)	עודף (גירעון) אקטוארי לתחילת השנה
(171,244)	(19,302)	חלוקת (עודף) גירעון אקטוארי לתחילת השנה בגין זכויות צבורות
(990,427) *	(117,579)	השפעת השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות לתאריך הדיווח (ראה 1 להלן)
(428,035)	240,107	עודף (גירעון) בגין דמי גמולים עתידיים
(556,596) *	226,154	השפעות שוטפות, נטו (ראה 2 להלן)
(880,717)	(551,337)	גירעון אקטוארי לסוף השנה

1. פירוט השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות הפנסיוניות לתאריך הדיווח לעומת ההנחות ששימשו לחישוב שנה קודמת:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
(990,427) *	(117,579)	שינוי בעקום הריבית

2. פירוט השפעת השינויים שחלו בהנחות לעומת ההנחות בשנה הקודמת:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
(9,977)	19,238	מקרי מוות בפועל גבוה (נמוך) מהצפוי
(587,803) *	168,465	תשואה בפועל גבוהה מהתשואה החזויה
(21,230)	38,451	אחרות
(556,596) *	226,154	סך הכל השפעות שוטפות

(* סווג מחדש)

באור 13 - סיוע מממשלתי ישיר

א. להלן החלוקה של הסיוע הממשלתי הישיר:

ליום 31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
2,236,693	2,281,170
667,198	564,719
<u>2,903,891</u>	<u>2,845,889</u>

הערך הנוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן (א)
הערך הנוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג ערד שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד הדיווח (ב)

חישוב הסיוע הממשלתי הישיר נערך בהתאם להנחיות חוזר פנסיה מספר 3-3-2006 מיום 8 במרס, 2006, כמפורט להלן:

א. הסיוע הממשלתי הישיר אשר צפוי להיות משולם לקרן מחושב בהתאם לכללים שנקבעו בנוהל להעברת סיוע כספי לקרנות הפנסיה הותיקות המאוזנות מיום 15 בדצמבר, 2004. הערך הנוכחי של סיוע זה מחושב באמצעות תחזית תזרים מזומנים בהתאם להנחות על תשואת הקרן הצפויה בכל שנה והכל לפי ההנחות שנקבעו בחוזר.

ב. הערך הנוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג ערד שהקרן צפויה לרכוש בעתיד מחושב בגובה ההפרש בין העודף או הגרעון האקטוארי המחושב כאשר ערך אג"ח מסוג ערד משוערך לפי שווי מותאם לעומת שערוכו לפי שווי הוגן.

ג. להלן מוצג ההפרש בין שווי הוגן של אגרות חוב מיועדות המוחזקות על ידי הקרן לבין עלותן המתואמת:

ליום 31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
2,620,291	3,340,514
2,346,694	2,439,577
<u>273,597</u>	<u>900,937</u>

שווי הוגן אגרות חוב מיועדות (*)
עלות מתואמת אגרות חוב מיועדות
הפרש

(* ראה גם באור 8 א' לעיל.)

באור 14 - הכנסות מהשקעות

לשנה שהסתיימה יום 31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
161,288	732,763
67,486	32,946
31,541	48,422
260,315	814,131
177,958	18,587
54,487	8,337
87,904	18,548
320,349	45,472
39,108	22,912
619,772	882,515

בניירות ערך שאינם סחירים
אגרות חוב ממשלתיות*
אגרות חוב אחרות
מניות וניירות ערך אחרים

בניירות ערך סחירים
אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב אחרות
מניות וניירות ערך אחרים

בפקדונות בבנקים והלוואות
סך הכל הכנסות מהשקעות

(* ראה באור 8 א' לעיל)

באור 15 - דמי ניהול לחברה מנהלת

א. הקרן מנוהלת על ידי החברה המנהלת אשר על-פי ההסכם היא המנהלת הבלעדית של עסקי הקרן תמורת דמי ניהול שנתיים בשעורים המפורטים להלן:

1. בגין עמיתים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 בדצמבר, 1994:

פנסיה מקיפה	פנסית זיקנה (יסוד)	סכום המורכב משלושת אלה:
שיעור שלא יעלה על 3%	שיעור שלא יעלה על 4%	מהתשלומים לקרן (דמי גמולים)
שיעור שלא יעלה על 2%	שיעור שלא יעלה על 4%	מהתשלומים של הקרן לעמיתיה
שיעור שלא יעלה על 0.5%	-	מיתרת הנכסים בקרן

2. בגין עמיתים שהצטרפו לקרן בתקופה ינואר עד מרס, 1995:

פנסיה מקיפה	פנסית זיקנה (יסוד)	סכום המורכב משני אלה:
שיעור שלא יעלה על 6%	שיעור שלא יעלה על 4%	מהתשלומים לקרן (דמי גמולים)
שיעור שלא יעלה על 2%	שיעור שלא יעלה על 4%	מהתשלומים של הקרן לעמיתיה

ב. להלן הרכב דמי הניהול:

לשנה שהסתיימה יום 31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
15,079	16,152
24,871	27,669
(1,447)	(1,909)
38,503	41,912

הוצאות דמי ניהול מהפקדות ומתשלומים
הוצאות דמי ניהול מצבירה
החזר דמי ניהול מהחברה המנהלת

באור 16 - פרטים על עסקאות עם צדדים קשורים

ליום 31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
369	-
-	(3,526)
(3,357)	-
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
38,503	41,912

א. בסעיפי המאזן נכללה היתרה כדלקמן:
רכוש שוטף:
 חברה מנהלת
התחייבויות שוטפות:
 זכאים ויתרות זכות - חברה מנהלת

- כלל פנסיה – קרן פנסיה חדשה מקיפה

ב. **הוצאות**
 דמי ניהול לחברה המנהלת

באור 17 - מסים על ההכנסה

הקופה אושרה לצורכי מס כקופת גמל בתוקף עד ליום 31 בדצמבר, 2016. בהתאם לכך, הכנסתה של הקרן פטורה בכפוף להוראות סעיף 29(2) לפקודת מס הכנסה ולמעט תקבולי ריבית והפרשי הצמדה על אגרות חוב מסוימות שהתקבלו בשל תקופה שהאגרות היו בבעלותו של אחר וכן דיבידנד שהתקבל מנכסים בחו"ל.

באור 18 - תשואת הקרן

עמיתים ותיקים תשואה נומינלית שנתית ברוטו (* %)	עמיתי תקופת בנייה תשואה נומינלית שנתית ברוטו (* %)
11.19	10.96
8.50	8.07
7.30	8.03

תשואה לשנת 2015 (**)
 תשואה לשנת 2014
 תשואה לשנת 2013

(* התשואה אינה כוללת את מרכיב הסיוע הישיר

(**) לפירוט בדבר עדכון שיטת השערוך של אגרות חוב מיועדות כתוצאה מיישום הוראת הביצוע של מרווח הוגן, ראה פירוט בבאור 8 (א) לעיל.

באור 19 - התחייבויות תלויות

- א. חוק הגנת השכר התשי"ח - 1958, מטיל על הקרן התחייבות כלפי העובדים אם מעסיק פיגר בתשלומיו, אלא אם נקטה הקרן בכל ההליכים הקבועים בחוק.
- ב. בהתאם להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים, החברה מבצעת עדכון לסקר הפערים ומצויה בהליכי לימוד וטיפול של הסוגיות אשר עלולות לנבוע מהמורכבות האמורה, הן ביחס למקרים פרטניים והן ביחס לסוגי לקוחות ו/או מוצרים. כמו כן, בהמשך להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים, החברה מבצעת הליך מקיף של ריענון סקר טיוב הנתונים הרלוונטיים ומבצעת טיוב בפועל הן במערכותיה והן מול הלקוחות ביחס לנתוני המוצרים. החברה אינה יכולה להעריך ולכמת בשלב זה את היקפם ועלויותיהן של הליכי הטיפול והטיוב האמורים והשלכותיהם ולא ניתן אף לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהם בקשר עם הפעילויות בתחומים אלו, אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות.
- ג. נכון לתאריך הדיווח הקרן התחייבה להשקיע בקרנות השקעה סך של 107,453 אלפי ש"ח (31 בדצמבר 2014 : 95,028 אלפי ש"ח).
- ד. בהמשך לפניית עמית חבר בקבוצה מתקיימים בין החברה המנהלת לבין הפיקוח על הביטוח דיונים בדבר מעמד מיופי הכוח בקבוצות זכויות חברי הקבוצה כלפי הקרן. החברה המנהלת אינה יכולה להעריך את השלכות האמור על הקרן והחברה המנהלת.

באור 20 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

- א. בהמשך להודעתה של כלל ביטוח לחברה המנהלת של הקרן (להלן - החברה המנהלת) על כוונתה להפסיק את מתן שירותי התפעול לקרן ולאחר תהליך בחינה של ועדת הדירקטוריון שמונתה לצורך בחינת חלופות התפעול השונות, אישר דירקטוריון החברה המנהלת ביום 29 ביולי 2014 את המלצת הוועדה לניהול ותפעול זכויות העמיתים בקרן באמצעות מספר גורמים חיצוניים אשר יספקו שירותי תפעול, אקטואריה, כספים, הנהלת חשבונות, ביקורת פנימית, ניהול סיכונים, ציות, אבטחת מידע, מערכות מידע, SOX ומוקד שירות לקוחות. לפיכך, החברה המנהלת התקשרה בהסכמים מתאימים עם אותם גורמים לצורך קבלת שירותים מתאימים וזאת החל מינואר 2015.
- ב. ביום 31 בדצמבר 2014, אישר דירקטוריון החברה המנהלת את ההתקשרויות בין החברה המנהלת לבין ספקי השירותים שנבחרו והמפורטים להלן:
- 1. חברת תפעול גמל בע"מ ("תפעול גמל")** - בהתאם להסכם, התחייבה תפעול גמל לספק לחברה המנהלת מגוון מקיף של שירותים, שירותי תוכנה ושירותי תפעול עבור זכויות העמיתים בקרן הפנסיה לרבות, ניהול מערכת חשבונות עמיתים ופנסיונרים, ניהול מערכת נכסים והשקעות של קרן הפנסיה. תקופת ההתקשרות הינה לשלוש שנים מיום 1 בינואר 2015 עד ליום 31 בדצמבר 2017, והיא תתחדש אוטומטית מידי שנה, אלא אם צד נתן לרעהו הודעה בכתב ומראש על סיום ההסכם, לפחות 9 חודשים לפני מועד הסיום כאמור, והכל לפי שיקול דעתו וללא חובת הנמקה. עוד שמורה לחברה המנהלת הזכות לסיים את ההסכם בטרם חלפו 21 חודשים ממועד החתימה על הסכם זה, ובמקרה כאמור ובנסיבות הקבועות בהסכם תהיה חייבת החברה המנהלת בתשלום כקבוע בהסכם. בגין אספקת השירותים לשיעור רצונה של החברה המנהלת תשלם החברה המנהלת לתפעול גמל תמורה שוטפת חודשית בסך 105,000 ש"ח. נוסף לתמורה השוטפת תשלם החברה המנהלת לתפעול גמל תמורה חד פעמית בגין הליך ההסבה בסך של 285,000 ש"ח.
 - 2. חברת זיו האפט יעוץ וניהול בע"מ ("BDO")** - החברה המנהלת התקשרה בהסכם עם BDO במסגרתו התחייבה BDO לספק לחברה המנהלת חבילת שירותים הכוללת, בין היתר, שירותי ניהול ציות ואכיפה פנימית, ניהול מערכות מידע, ניהול אבטחת מידע, ניהול SOX ושירותי מוקד. תקופת ההסכם נקבעה ל - 12 (שנים עשר) חודשים מיום חתימתו, ותתחדש שלוש פעמים לתקופות של 12 (שנים עשר) חודשים נוספים כל אחת, אלא אם החברה המנהלת תודיע בכתב לפחות 60 יום לפני תום תקופה כלשהי, כי אין

ברצונה לחדש את ההסכם לתקופה נוספת. החברה המנהלת רשאית לסיים את ההתקשרות בכל עת ובכל שלב ולפי שיקול דעתה המוחלט והבלעדי, בין לגבי כל השירותים ובין לגבי חלק מהשירותים תוך התאמת התמורה, וזאת בכפוף למתן הודעה בכתב 30 ימים מראש. בחלוף 12 חודשים, הוסכם בין הצדדים כי ההסכם לא יחודש, למעט שירותי SOX שיסופקו על ידי BDO עד לחודש מרס 2016.

באור 20 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח (המשך)

3. חברת אינטגריטי יעוץ וניהול בע"מ - בדצמבר 2015 ועם סיום ההתקשרות עם חברת BDO, קיבלה החברה המנהלת החלטה להתקשר עם חברת אינטגריטי בהסכם לקבלת שירותי ניהול ציות ואכיפה פנימית, ניהול אבטחת מידע וניהול מוקד שירות לקוחות. הצדדים מצויים במהלך גיבוש ההסכם אשר נכון למועד אישור הדוחות טרם נחתם.

4. חברת פי.וי.איי אקטואריה בע"מ ("חברת האקטואריה") - בהתאם להסכם, השירותים יסופקו לחברה המנהלת באמצעות האקטואר דיוד אנגלמאייר, ויכללו הכנת מאזנים רבעוניים ושנתיים, כמו כן כולל ההסכם עשר שעות ריטיינר חודשיות.

5. שירותי ביקורת פנים - החברה המנהלת התקשרה עם רואה חשבון שי לוטרבך בהסכם לקבלת שירותי ביקורת פנים. שירותי ביקורת פנים יסופקו לחברה באופן שהחברה המנהלת תעמוד ותקיים את הוראות ההסדר התחיקתי המחייבות אותה ובכלל זה את התחייבויותיה כלפי העמיתים והפנסיונרים בקרן.

ג. במהלך חודש ינואר 2015, החברה המנהלת שינתה את כתובתה ועברה למשרדים ברחוב החשמונאים 91, תל אביב.